

## GRADNJA DVORANSKOG PLIVALIŠTA U VINKOVcima

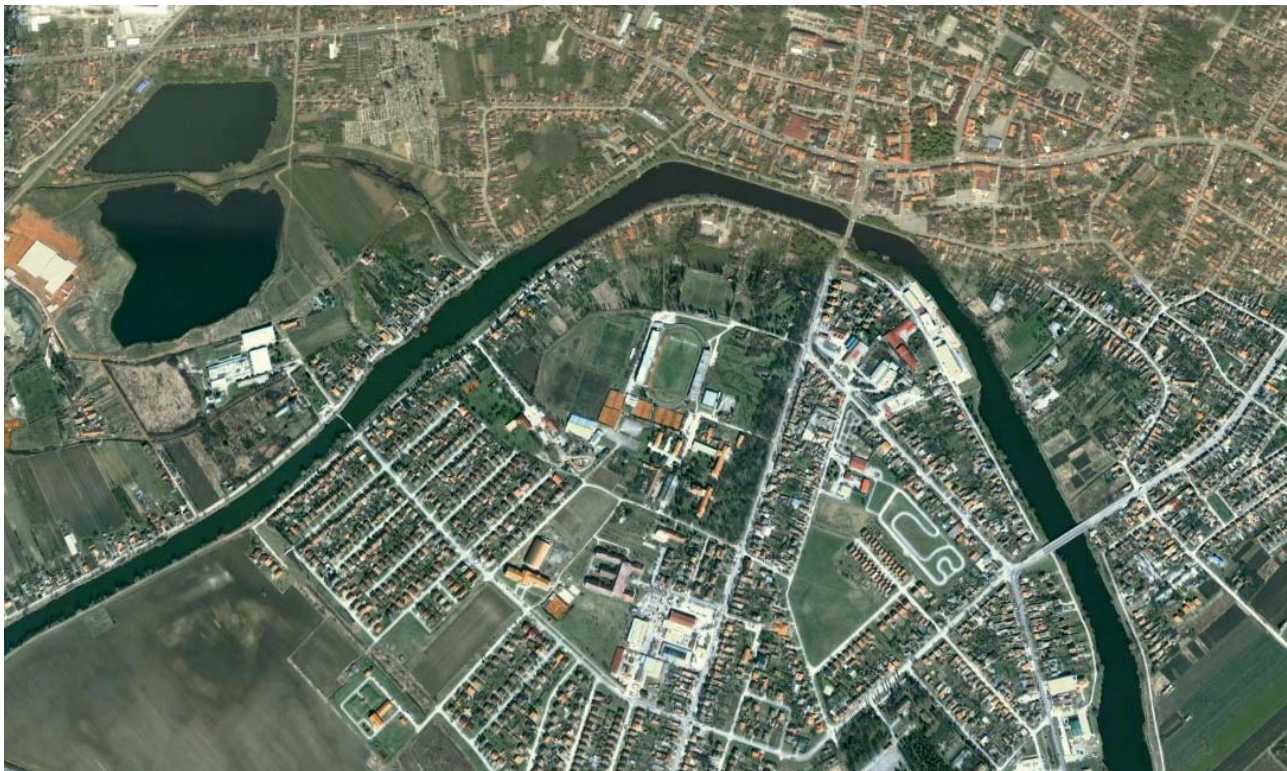
### Uvod

U Vinkovcima se gradi prvo zatvoreno dvoransko plivalište, što je za taj grad u istočnoj Slavoniji velika i značajna investicija. Uostalom takav je projekt vrlo skup i za mnogo veće gradske sredine koje se na njega teško odlučuju. A pogotovo je to za Vinkovce koji su u Domovinskom ratu pretrpjeli velika razaranja i čije je gospodarstvo bilo uništeno i ratom i kasnijom pretvorbom.

Stoga smo odlučili predstaviti ovo zanimljivo i ambiciozno gradilište koje se doduše susreće s velikim problemima, ali će vrlo skoro svojim sugrađanima i stanovnicima okolnih naselja omogućiti takmičarsko i rekreativno plivanje tijekom zimskih mjeseci te učiniti mnogo za razvoj plivačkog športa u tom dijelu Hrvatske.

### INDOOR SWIMMING POOL UNDER CONSTRUCTION IN VINKOVCI

The first indoor swimming pool is currently under construction in Vinkovci, the biggest town in south-eastern Slavonia, where the swimming sports tradition is already highly developed, as evidenced by two water polo clubs and one swimming club, all of them based in this town. The swimming pool now under construction will mainly be used as a recreational venue, and for developing basic swimming skills of school children, although it will also be used for competitive swimming. The swimming hall is being built in the centre of the town, near the Lenija Park at the south bank of the Bosut River, in the area where most of municipal sports facilities are located, such as the football stadium, basketball halls, and the outdoor and indoor tennis courts. The construction is financed through municipal bonds and the hall is to be completed by the end of 2009, although the construction work has so far been somewhat hindered by archaeological excavations and problems with ground water. In addition to this swimming pool, municipal authorities are also investing in the town centre upgrading activities, including a culture centre building to be erected at the spot previously occupied by the municipal library, which was burned down during the war.



Smještaj gradilišta bazena na karti Vinkovaca (u sredini pokraj nogometnog igrališta)

## Povijesni podaci o Vinkovcima i bogata športska tradicija

O Vinkovcima, gradu smještenom na najsjevernijoj okuci Bosuta, najčešće se govori kao najvećem naselju u jugoistočnoj Slavoniji i zapadnom Srijemu te velikom prometnom čvorištu. Ujedno se ističe da je to gospodarsko, kulturno i prosvjetno središte regije s više od 120.000 stanovnika u četrdesetak naselja koja se prostire na više od tisuću četvornih kilometra. No često se propuštao reći da je područje današnjih Vinkovaca i njegove okolice unatoč brojnim stradanjima stalno nastanjeno više od 7000 godina, pa ga njegovi stanovnici s pravom svrstavaju među najstarija europska naselja.

Arheološka su istraživanja potvrdila postojanje starije neolitičke starčevačke kulture, a slijedila ju je autohtona sopotska kultura (4250.-3350. pr. Kr.) koja je ime dobila prema obližnjem lokalitetu Sopot. Rano je brončano doba zastupljeno posebnom vinkovačkom kulturom (2300.-1800. pr. Kr.), dok je starije je željezno doba obilježilo naseljavanje Ilira, a u mlađem je dominirala keltsko-latenska kultura. Novo su naselje Cibalae (prema ilirskom nazivu za brežuljak) osnovali Rimljani na sjevernoj obali Bosuta pokraj današnjega hotela *Slavonija* kada su počeli sustavno osiguravati granicu na Dunavu. Romanizirano je naselje uskoro postalo municipij, a status je kolonije (Colonia Aurelia Cibalae) najvjerojatnije steklo za cara Karakale (211.-217.). Grad je Cibalae bio vrlo značajan za ondašnju rimsku povijest jer se u njegovoj blizini 314. vodila bitka za prevlast između Konstantina I. Velikog i Licinija, a u njemu su rođena i dva cara – braća i suvladari Valentinijan I. (364.-375.) i Valens (364.-378.).

Grad je stradao propašću Rimskoga Carstva jer su ga najprije krajem 4. st. poharali Zapadni Goti, a onda u 5. st. Huni i Istočni Goti. Kraće su

ga vrijeme držali i Gepidi, a onda je pripao Bizantu. No preostale su tragove rimskoga grada potpuno uništili Avari krajem 6. st., što je prethodilo naseljavanju slavenskih plemena.

Novo je naselje, koje se zvalo prema ranoromaničkoj crkvi Sv. Ilije, nastalo u 11. st. pokraj srušenoga antičkog grada, a vjerojatno je 1242. poharano od Tatara. No brzo se oporavilo pa je u 14. st. izgrađena nova i veća crkva Sv. Ilije. Tijekom 15. i 16. st. uz tadašnji se počinje javljati i sadašnje ime Vinkovci, vjerojatno prema novom oltaru u gotičkoj crkvi koji je bio posvećen Sv. Vinku, zaštitniku vinogradara, opekara, lončara i drvosječa te vrlo omiljenom svecu u ovim krajevima. Grad je s okolicom potpao pod Otomansko Carstvo 1538. i pripojen Srijemskom sandžakatu, a pod imenom Vinkovci je naveden u jednom izvještaju iz 1615., gdje se ističe njegova dobra naseljenost prije Turaka i potom raspad u nekoliko manjih sela.

Nakon odlaska Turaka cijeli je kraj ušao u sastav Vojne krajine, a okolno se stanovništvo prisilno naseljavalo u ponovno formirani grad. Poticano je i useljavanje Hrvata katolika iz Bosne pa je tako s vremenom nastalo sadašnje jedinstveno šokačko stanovništvo. Vinkovci su prvu gimnaziju dobili 1780., a potom je započela izgradnja željezničkih pruga koje su grad pretvorile u važno željezničko raskrižje.

Vinkovci su početkom 20. st. imali 8500 stanovnika, a grad je slijedio sudbinu ostalih dijelova Hrvatske i povremeno bio sjedište županije, oblasti i kotara. U međuvremenu se broj stanovništva povećao na 38.581 stanovnika (u popisu iz 1991.). Teško je stradao u Domovinskom ratu jer je granična crta između slobodnih i okupiranih krajeva išla između grada i njegova gradskog predgrađa Mirkovaca, odakle je i prijetila najveća opasnost. Danas skupa s Mirkovcima Vinkovci imaju 35.912 sta-

novnika. Nakon oslobođenja Vinkovci su ušli u sastav Vukovarsko-srijemske županije i bili su njezino središte sve do mirne integracije Vukovara.

Osim što su gospodarsko, kulturno i prosvjetno središte, Vinkovci su i veliko športsko žarište. Zajednica športskih udruga grada Vinkovaca udružuje šezdesetak stalnih ili pridruženih klubova s brojnim registriranim športašima. Jedan su od najmanjih naših gradova (uz Koprivnicu i Zaprešić) koji imaju prvoligašku nogometnu ekipu, štoviše njihov je nogometni klub prvi put ušao u ondašnju saveznu ligu još 1982. godine, a nogomet se organizirano igra punih 90 godina. To je slučaj i u drugim športskim igrama jer se tenis, primjerice, počeo u Vinkovcima igrati još prije I. svjetskog rata.

Štoviše, iako se radi o gradu u slavonskoj ravnici, vrlo je razvijen i plivački šport, pa Vinkovci imaju dva registrirana vaterpolo kluba i jedan plivački klub koji se redovito natječe u regionalnim ligama te odgaja brojne generacije mladih plivača. Vjeruje se da je prvi plivački bazen u Vinkovcima izgrađen već u dvadesetim godinama prošlog stoljeća, a 2003. tiskana je knjiga kojom je obilježena 60. obljetnica organiziranoga plivačkog športa.

Najveći se dio vinkovačkih športskih građevina nalazi u gradskom predjelu Lenije, parku i šetalištu južno od Bosuta i uz jednu od glavnih gradskih prometnica (ulica H. D. Genschera) koja se nastavlja na središnji gradski most. Inače pojam je „lenija“ u Slavoniji tradicionalni i pomalo zaboravljeni naziv za utabani poljski put i prilaz između obrađenih polja (prema Klaićevom rječniku stranih riječi vjerojatno potječe od iskrivljenog naziva za „liniju“), a gradski predio i šetalište Lenije uz Bosut nekad je bilo vojno taborište i vježbalište (tzv. „egzercir plac“). Danas su u njemu park i šetalište te brojna športska igrališta, poput sta-

diona HNK *Cibalie* (sa 10.000 mjesta, od čega 3700 sjedećih), zatvorenih i otvorenih teniskih igrališta te manje košarkaške športske dvorane. U tom su dijelu grada smještene i brojne vinkovačke škole i odjeli nekih osječkih fakulteta. Upravo se nadomak košarkaške dvorane i istočne tribine nogometnog stadiona gradi novo zatvoreno plivalište *Lenije*.

### Karakteristike novoga plivališta

Vinkovačko dvoransko plivalište *Lenije* (kako se službeno naziva) gradi se na zemljišnoj čestici (br.

d.d. iz Zagreba koji je skupa s Krešimirom Crnkovićem, dipl. ing. arh., autor na natječaju prihvaćenoga idejnog rješenja i glavnog projekta.

S obzirom na položaj građevne čestice i granice obuhvata te okolne sadržaje nova će građevina biti pravokutnog oblika, s dužim stranicama u smjeru sjeverozapad-jugoistok. Glavni je kolni prilaz predviđen sa sjeverozapada, a pješački su pristupi osigurani sa svih strana i povezani su s ostalim sadržajima športskog parka. Sa zapadne će se strane, na prostoru koji je omeđen gradskim stadionom,

tog su trga predviđeni i glavni i gospodarski ulazi u dvoranu, a s južne i istočne strane predviđeno je zelenilom zaštićeno sunčalište s pergolom.

Građevina je zamišljena kao kombinacija dvaju volumena – monolitnoga s kosim krovom (visine od 7,3 do 11,3 m) i prizemnoga s ravnim krovom koji se obavlja oko dvorane sa zapadne i sjeverne strane te se prostire od 1 m iznad razine tla do visine od 5 m. Dužina je cijele građevine približno 82 m, a širina 38 m, ali su ukupne dimenzije sa sunčalištem 88 m i 44 m. Ulaz je s predvorjem predviđen s trga na zapadnoj strani, a potom niski prizemni prostor prelazi u visoki dvoetažni koji je od bazenskog dijela odvojen staklenom opnom. To je učinjeno zbog vizualnoga kontakta s glavnim sadržajem i jasnom naznakom namjene cijele građevine.

Na središnje se predvorje nastavljaju pomoćni sadržaji i recepcija koji su namijenjeni korisnicima bazena. U bazenskim se prostorima nalazi galerija koja odvaja predvorje i bazene. Vanjskom se rampom dolazi u prostor gospodarskoga dvorišta i do ulaza u podrum ispod dijela građevine. Inače prizemlje je približno metar više od razine terena, a to je učinjeno zbog mogućnosti izravnog provjetravanja tehničkih sadržaja, ali i jeftinih radova te manjega uklopavanja građevine.



Zona obuhvata s prometnim rješenjima (iz idejnog rješenja)

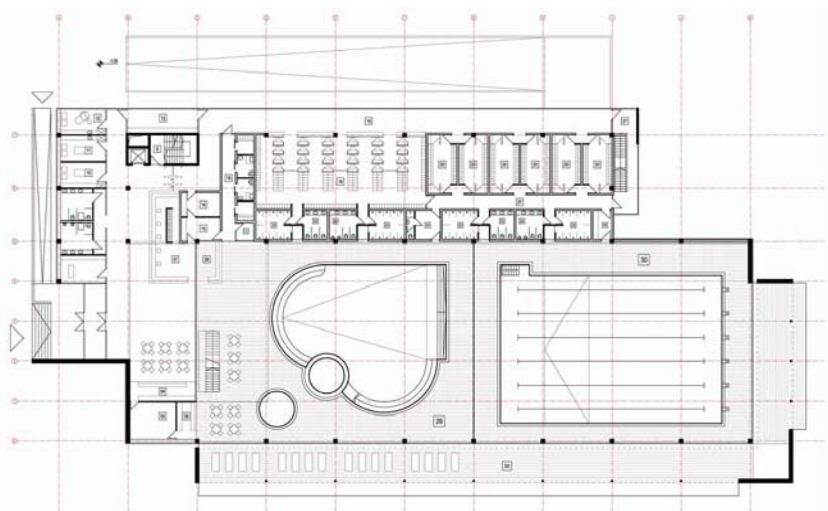
5659/3, k.o. Vinkovci II) koja je prema GUP-u Vinkovaca predviđena za gradnju svih vrsta građevina športsko-rekreacijske namjene. Njezina je površina 20.057 m<sup>2</sup>, a zahvat se izvodi na približno 10.500 m<sup>2</sup>, dok će preostali dio biti zadržan i ubuduće može poslužiti za moguća proširenja. Teren je ravan i pogodan za gradnju, bez drugih zgrada ili vrijednog zelenika, a moguć je pristup s prometnice koja prolazi sa sjeverozapadne strane. Jedni je problem bila relativno nerazvijena mreža infrastrukturnih priključaka, što se u međuvremenu uspješno rješava.

Sve smo podatke o novoj dvorani s plivalištem dobili od Ivana Jagića, dipl. ing. arh., iz APZ-inženjeringa

košarkaškom dvoranom i dvoranskim plivalištem formirati poseban pristupni trg s fontanom i satom. S



Budući izgled građevine plivališta



Tlocrt prizemlja dvoranskog plivališta

Prostori su bazenske dvorane osvijetljeni zenitalno i otvorima prema jugu i istoku, a svjetlo dolazi i izravno preko pergole iznad sunčališta koja je, također zbog boljeg prozračivanja, odvojena od glavnog dijela zgrade.

Nova dvorana ima tri etaže, podrumsku s tehničkim sadržajima, prizemnu s bazenskim dvoranama i pratećim sadržajima te kat s kancelarijama, *rohbau* prostorima i galerijom.

U podrumskom su dijelu (ukupne neto površine 1906,82 m<sup>2</sup>) predviđeni tehnički sadržaji s bazenskim školjkama, kompenzacijskim i retencijskim bazenima, uređajima za obradu vode i zraka, klimatskim komorama, spremištima, plinskom kotlovnicom te prostorima za dezinfekcijska sredstva i za otpad.

Prizemlje je, kako je rečeno, povišeno za približno metar od razine okolnoga terena. U prizemlju (ukupne neto površine 1821,39 m<sup>2</sup> zatvorenog dijela i 567,21 m<sup>2</sup> natkrivenog dijela i sunčališta) predviđene su bazenske dvorane s pripadajućim pratećim prostorima.

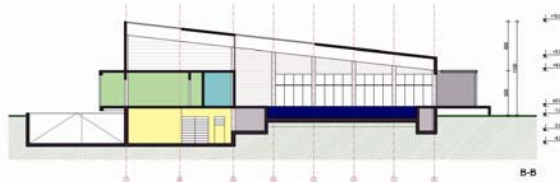
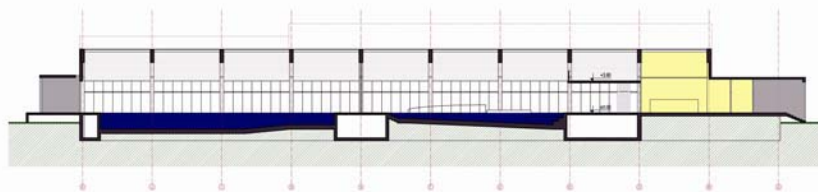
U bazenskoj će dvorani biti četiri bazena, svrstana u dvije skupine međusobno odvojene staklenom pregradom s vratima. Na jednoj je strani veći sportski bazen za pliva-

nje i rekreaciju koji, sukladno propozicijama što ih zahtijeva Hrvatski plivački savez, ima 6 plivačkih pruga (s dimenzijama 25 x 16,67 m) i dubinu između 130 i 180 cm. Na kra-

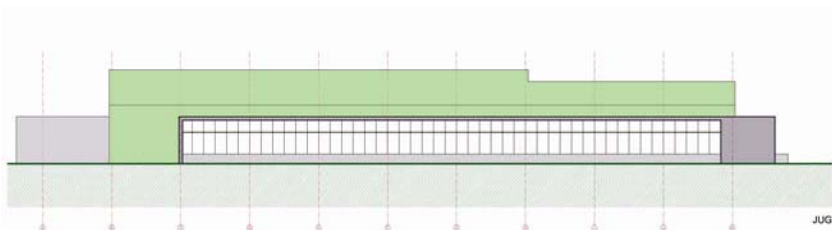
ćoj su i dubljoj strani bazena predviđeni startni blokovi. U bazen će se ulaziti posebnim i odvojenim stubama s ogradom.

Na drugoj će se strani nalaziti manji bazen za zabavu, rekreaciju i učenje plivanja. Taj će bazen, dubok od 60 do 130 cm, imati dvije ravne i međusobno okomite strane, a druge će biti zakrivljene i uključivat će posebnu vodenu atrakciju – hidromasažu. Za ulaz su predviđene stube s ogradom po cijeloj duljini zakrivljene strane, a predviđena je i rampa za osobe smanjene pokretljivosti. Uz taj je bazen predviđen još jedan manji (tzv. *whirlpool*) kružnoga oblika i dubine od 80 cm te poseban i odvojen dječji bazen kružnoga oblika, dubok 30 cm.

U prizemlju su još predviđeni prateći sadržaji, poput ulaznog predvorja,



Karakteristični presjeci kroz građevinu



Pročelje dvoranskog plivališta (iz idejnog rješenja)



Prikaz unutrašnjosti (pogled s ulaza)



Pogled s galerije na bazen

receptije s manjom garderobom za posjetitelje, prostorijom za upravljanje tehničkim sadržajima, ugostiteljski prostori (pripremanje brze hrane, protein-bar, caffe-bar, salat-bar i sl.) sa skladišnim prostorima i sanitarijama, trgovina sportskom opremom, prostori za masažu, uljepšavanje i solarij, garderobe za osoblje, sanitarije, praonice, svlačionice, prostori za trenere i spasioce s ambulantom, skladišta za sportsku opremu i sl.

Na katu (ukupne neto površine 761,47 m<sup>2</sup>) predviđena je galerija u

sastavu bazenske dvorane te prostori za upravljanje bazena (3 ureda), saune (turska i finska) s posebnim garderobama te *rohbau* prostor za fitness i aerobiku.

Tako je ukupna neto zatvorena površina građevine 4489,68 m<sup>2</sup>, bruto razvijena površina 4724 m<sup>2</sup>, što znači da koeficijent iskoristivosti čestice 0,24, a u odnosu na zonu obuhvata 0,45. Obujam je cijele građevine 25.952,62 m<sup>3</sup>, a tlocrtna je projekcija svih zatvorenih nadzemnih površina 2726 m<sup>2</sup>, što predstavlja

13,59 posto tlocrtno izgrađenosti čestice, odnosno 26,05 posto tlocrtno izgrađenosti cijeloga obuhvata.

Krovná će konstrukcija dvorane biti izvedena od glavnih i sekundarnih lameliranih drvenih nosača oslonjenih na armiranobetonske stupove (50 x 50 cm). Glavni će nosači iznad bazenske dvorane (130 x 30 cm) premostiti raspon od 22,5 m, a dio će se nosača (ukupno 7) protezati i iznad fitness dvorane (s rasponom od 12 m) pa će im ukupna duljina biti 34,5 m. Sekundarni nosači (presjeka 20 x 40 cm) premostit će raspon od 7,5 m. Pokrov će dvorane imati podgled od valovitoga lima, a predviđen je pokrov od posebnih eternitskih ploča (*swisspearl*). Među katovima preostalih dijelova građevine bit će armiranobetonska ploča (debljine 22 cm) koja će biti oslonjena na okvirni sustav sistem armiranobetonskih stupova i greda različita presjeka, a stubište koje će povezati podrum, prizemlje i kat bit će također armiranobetonsko. Krov će iznad prizemnoga dijela građevine biti ravan i neprohodan. Vanjske će stijene na bazenskom dijelu biti aluminijske s ispunom od izolacijskog stakla, a u prizemlju od dvostrukoga *profilit* stakla. Unutarnje će stijene biti aluminijske, također s izolacijskim staklom.

Podovi će u tehničkim prostorima podruma biti obrađeni zaglađenom cementnom glazurom, a u svim ostalim prostorima prizemlja i kata (osim dijela koji je predviđen za *rohbau* izvedbu) popločeni protukliznim keramičkim pločicama. Natkriveni će ulazni prostor sa stubištem i rampom biti popločen kamenom, a pod će sunčališta biti izveden kao drveni roštilj. Unutarnji će zidovi biti obloženi keramičkim pločicama, žbukani ili obloženi drvenim rasternim oblogama s akustičkom zaštitom. Dno i stranice kompenzacijskih i retencijskog bazena bit će obloženi su keramičkim pločicama zbog lakšeg održavanja.

Vanjski će zidovi prizemlja biti ožbukani, a volumen će dvorane biti obložen pločama od eternita s čeličnom potkonstrukcijom.

U razgovoru s projektantom ing. Jagićem doznali smo da će glavni bazen prema odluci investitora biti obložen tzv. *myrta* sustavom, posebnim inoks pločama od nehrđajućeg čelika talijanskog proizvođača od kojih je izgrađen i bazen *Kantrida* u Rijeci. Takav sustav omogućuje znatno lakše održavanje jer se u slučaju kvara jednoga dijela umjesto raskopavanja mijenjaju cijeli segmenti. To će u ovom slučaju biti posebno olakšano jer su u nešto podignutom podrumskom dijelu svi dijelovi bazenske školjke biti lako dostupni. Od njega smo još doznali da je projektant konstrukcije mr. sc. Srđan Majić, dipl. ing. građ. Inače ing. Jagić je vrlo zadovoljan dosadašnjom suradnjom s investitorom i izvođačem, a posebno je bio zadivljen pripremom projektnog zadatka od strane stručnih službi grada Vinkovaca, što je rijetkost u nekim drugim i mnogo većim sredinama. Također mu je pomalo žao da je u sada već dojmljivom športskom vinkovačkom kompleksu postojeća košarkaška dvorana (izgrađena 1993.) postala nedovoljno prikladna jer zbog svoje veličine služi gotovo isključivo za održavanje košarkaških utakmica.

### Posjet gradilištu

Novo vinkovačko zatvoreno plivalište gradi *Gradnja* d.o.o. iz Osijeka i na gradilištu smo zatekli Ivicu Čizmadiju, arh. teh., i Ivana Tokića, dipl. ing. građ., pomoćnike glavnog inženjera gradilišta Mirjane Glavaš, ing. građ. Od njih smo doznali da su na gradilište stigli početkom studenoga 2008. i da je ugovor na 42 milijuna kuna (s PDV-om) za završetak svih radova bio zaključen na 10 mjeseci. Ipak taj će rok zbog nekih problema biti vrlo teško ostvaren.

Naime u početku su radove gotovo mjesec dana zakočila arheološka

istraživanja jer su istraživači iz Gradskog muzeja u Vinkovcima pod vodstvom Anite Rapan Papeša na mjestu budućih zatvorenih bazena pronašli



Uređena lokacija prije početka radova

posmrtno ostatke mlađe ženske osobe (od 20 do 25 godina) iz 4. ili 5. st. Taj je nalaz naime sve iznenadio jer je to prvih slučaj u posljednjih 60 godina da je takav grob pronađen u južnoj nekropoli, gotovo 400 m od pretpostavljenih zidina rimskoga grada. Uz kostur je pronađena i brončana fibula pa se pretpostavlja da je



Arheološki nalaz na gradilištu

mlada žena pripadala višim društvenim slojevima. Ne isključuje se ni mogućnost da pokojnica nije bila Rimljanka već možda pripadnica

neke germanskog plemena u službi Rimskoga Carstva. Sahranjena je prema poganskim običajima jer su joj uz noge pronađene dvije posude, a u šaci četiri rimska novčića.

I drugi se mnogo veći problem pojavio također na početku radova, početkom prosinca 2008. Na dubini od 3 do 3,2 m pojavila se podzemna voda koja je znatno usporila radove, posebno u dijelu gdje je trebalo graditi podrumске tehničke sadržaje. Konzultirani su stručnjaci iz *IGH PC Osijek* (dr. sc. Ivan Kolund) i na temelju njihova rješenja isušivanje obavlja *Vodovod Osijek* d.o.o., a zaštitu građevinske jame čeličnim žmurjem *Vodogradnja* d.d. iz Osijeka. Ti su radovi, koji za našeg posjeta još nisu bili završeni, znatno otežavali izgradnju i vjerojatno onemogućili završetak radova u ugovorenom roku. Radovi ipak nisu bili zastavljeni, ali su se obavljali znatno sporije nego što je to bilo planirano.

Za našeg je posjeta na gradilištu bilo tridesetak radnika, ali se vjeruje da

će ih za najvećih radova prije dovršetka cijele građevine biti i do stotinjak.

tića, dipl. ing. građ. Ona je vrlo zadovoljna kvalitetom dosada izvedenih radova, a posebno joj je žao što

Završetak našega posjeta gradilištu protekao je u ćaskanju o potrebi novoga zatvorenoga bazena. Čuju se prigovori što glavni bazen nema 8 staza pa se u njemu neće moći održavati prava takmičenja. No tako je svojedobno odlučio investitor valjda potaknut svojim financijskim mogućnostima.

Ipak nitko ne sumnja da je bazen Vinkovima vrlo potreban, posebno i stoga što na ovom prostoru do Osijeka i Bizovca nema zatvorenih bazena, a gradu gravitira i velik broj okolnog stanovništva. Nekada je postojao u Borovu Naselju, ali je u ratu stradao. Bazen će dobro doći za obuku neplivača i za daljnji razvoj plivačkoga športa u Vinkovcima.



Zaštita građevinske jame čeličnim žmurjem

Na gradilištu inače nema nekih posebnih problema. Nema problema ni s korištenjem mehanizacije jer je moguć prilaz sa svih strana, a materijal se iz iskopa odvozi na gradsko odlagalište. Imaju i vlastitu betonaru, a zadovoljni su što su u međuvremenu osigurani i svi infrastrukturni priključci, a rade se i prilazni putovi. Na gradilištu primjenjuju poseban način hidroizolacije – membrane od bubrećeg betona.

Osječka tvrtka *Gradnja* ima iskustva u gradnji bazena jer je između ostalog bila uključena i u gradnju bazena u Bizovcu. Sada imaju približno 650 radnika i uglavnom rade u visokogradnji i zbog kvalitete su vrlo cijenjeni u ovom dijelu Hrvatske. Međutim u posljednje vrijeme pokušavaju razvijati i niskogradnju, kako za iskope i prilazne prometnice ne bi trebali uzimati kooperante.

Nadzor građenja također obavlja *APZ-inženjering* iz Zagreba, a na gradilištu smo sreli Dubravku Majtan, ing. građ., zamjenicu glavnoga nadzornog inženjera Miroslava Ka-



Betonski radovi u početku građenja

je pojava podzemne vode usporila građenje. No to će uskoro biti potpuno riješeno pa će možda biti nadoknađen i dio zaostataka.

*APZ* je u ovom dijelu Hrvatske prisutan već dulje vrijeme, a projektiraju i obavljaju nadzor uglavnom nad stambenim zgradama. Sada nadziru nekoliko većih poslova u Vukovaru, od kojih su najveći poslovi što ih rade za tvrtku *Vuković company*.



Dio radova snimljen tijekom posjeta gradilištu



Pogled na gradilište s tribine nogometnog stadiona

### Razgovor s gradonačelnikom

Htjeli smo o ovoj velikoj gradskoj investiciji razgovarati s nekim iz Gradskog poglavarstva, ali su nam vrijedni pripadnici vinkovačkog DAGIT-a omogućili razgovorom s gradonačelnikom dr. med. Mladenom Karličem. To su uspjeli unatoč tome što je upravo trajala predizborna kampanja i što se gradonačelnik kandidirao za svoj četvrti mandat (koji je ponovno osvojio u prvom krugu).

Dr. Karlič nam je rekao da se o gradnji zatvorenog bazena razmišlja već desetak godina, posebno zbog toga što u gradu za plivanje postoji veliko zanimanje i dugogodišnja tradicija. Postojeći otvoreni 50 metarski bazen, zvan *Barutana*, otvoren u šezdesetim godinama prošloga stoljeća i vrlo je dobro posjećen. Priznaje da su u početku vjerovali da gradnja zatvorenoga bazena i nije toliko skupa, ali i želje su se u međuvremenu povećavale.

Proučili su i iskustva drugih gradova i utvrdili da osim troškova izgradnje valja računati i visokim troškovima održavanja. Stoga su se opredijelili za 25 metarski bazen, a pritom se nisu previše zabrinjavali za to što se

zbog nepostojanja 8 plivačkih staza u bazenu neće moći održavati službena plivačka takmičenja. Svjesni su da s novim bazenom mnogo dobiva plivački klub za stalne treninge,



Gradsko središte u Vinkovcima

ali i građani za svoju rekreaciju. Najveću će korist imati učenici osnovnih škola iz Vinkovaca i okolnih mjesta jer će se u bazenu stalno održavati škole plivanja.

Kada je donesena odluka o gradnji zatvorenog bazena, počelo se razmišljati o načinima financiranja. Odmah

su ustanovili da je za Vinkovce model javno-privatnog partnerstva jednostavno preskupo. Stoga su se u dogovoru s *Privrednom bankom Zagreb* 2007. odlučili za izdavanje municipalnih obveznica na iznos od 42 milijuna kuna, na rok od 10 godina s godišnjom kamatom od 5,5 posto. Štoviše bili su peti grad u Hrvatskoj, nakon Koprivnice, Zadra, Rijeke i Splita, koji se na taj način odlučio financirati izgradnju javnih sadržaja. U cijelom im je poslu značajnu pomoć pružila banka preko koje su obveznice izdali i koja im je bila pravi partner.

Doduše tada su vjerovali da će s iznosom dobivenim od obveznica biti u stanju izgraditi i *Hrvatski dom*, kulturno-poslovni centar s kazališnom dvoranom, knjižnicom, čitaonicom, multimedijalnim centrom koji se treba izgraditi na mjestu u ratu potpuno izgorjele Gradske knjižnice. No kada su utvrdili da je iznos dovoljan tek za gradnju bazena, od-

lučili su se za njega, a *Hrvatski dom*, za koji je već dobivene građevinska dozvola i za čiju je knjižnicu već prikupljeno 130.000 knjiga, gradit će se u fazama iz gradske imovine i uz pomoć ministarstva budući da se ipak radi o obnovi ratom stradale zgrade.



Iako je podzemna vode produžila radove na gradnji zatvorenog bazena, gradonačelnik je Karlić duboko uvjeren da će svi radovi ipak biti završeni do kraja godine.

Osim bazena Gradsko poglavarstvo ulaže i u druge projekte, pa se trenutno završavaju radovi na uređenju središta grada, zapravo spoju ulice Kralja Zvonimira i Trga Republike.



Vinkovački suvenir – najstariji europski kalendar

Umjesto da izgrade klasični kameni trg, odlučili su se urediti ga s mozaikom koji je preslikan s izvornoga vinkovačkog suvenira, posude zvane

Orion. Pronašao ju je 1978. prof. dr. sc. Aleksandar Durman ispred današnjega hotela *Slavonija* i ustanovio da pripada vučedolskoj kulturi te da je stara više od pet tisuća godina. Štoviše danas je u svijetu prihvaćeno da je riječ o najstarijem europskom kalendaru, najvjerojatnije oko 3000. godine pr. Kr., koji je stariji od kamenih gromada u Stonehengeu u Engleskoj koje također predstavljaju kalendar. Na toj je posudi u četiri reda (koji predstavljaju četiri godišnja doba) ucrtano po dvanaest polja (koji predstavljaju tjedne). U naizmjenično praznim i punim poljima prikazane su zvijezde koje se na obzoru vide u pojedinim godišnjim dobima. Posuda se naziva Orion po zvijezdi koje s neba nestaje početkom proljeća i ponovno se pojavljuje tek nakon pola godine.

Gradonačelnik nam je dr. Mladen Karlić priznao da je osobno potaknuo takvo neobično uređenje gradskog središta i da mu je ideja sinula prigodom jednoga posjeta Palermu gdje je također na gradskom trgu vidio jedan mozaik. To smatra prikladnijim od pomalo tipiziranih ka-

menih trgova u našim gradovima, a osim toga može i slučajnog namjernika podsjetiti da su Vinkovci jedan od najstarijih europskih gradova.

### Zaključak

Na ovom mjestu često predstavljamo najveća i najznačajnija hrvatska gradilišta. No svjesni smo da je gradnja zatvorenoga bazena velik izazov i za privredno znatno razvijenije sredine. Posebno je to za jedne Vinkovce čija smo gradilišta donedavno bilježili samo onda kada se radilo o obnovi neke ratom teško stradale ili poharane građevine.

Posebno veseli gradnja zatvorenoga bazena u jednom gradu koji je svojedobno pretrpio teška razaranja. To je na neki način potvrda da su rat i ratna zbivanja iza nas. Još više raduje činjenica da Vinkovci, grad neobično bogate i slavne prošlosti, svoj zatvoreni bazen grade sasvim sami i bez ičije pomoći. A to je ipak naznaka svojevrsnog optimizma i najava boljih i ljepših dana u budućnosti što je pred nama.

Branko Nadilo

Slike i crteži: arhiv projektanta i izvođača te B. Nadilo